

Jak
Vratisl
Javnek
oupil
dejvic
E

e

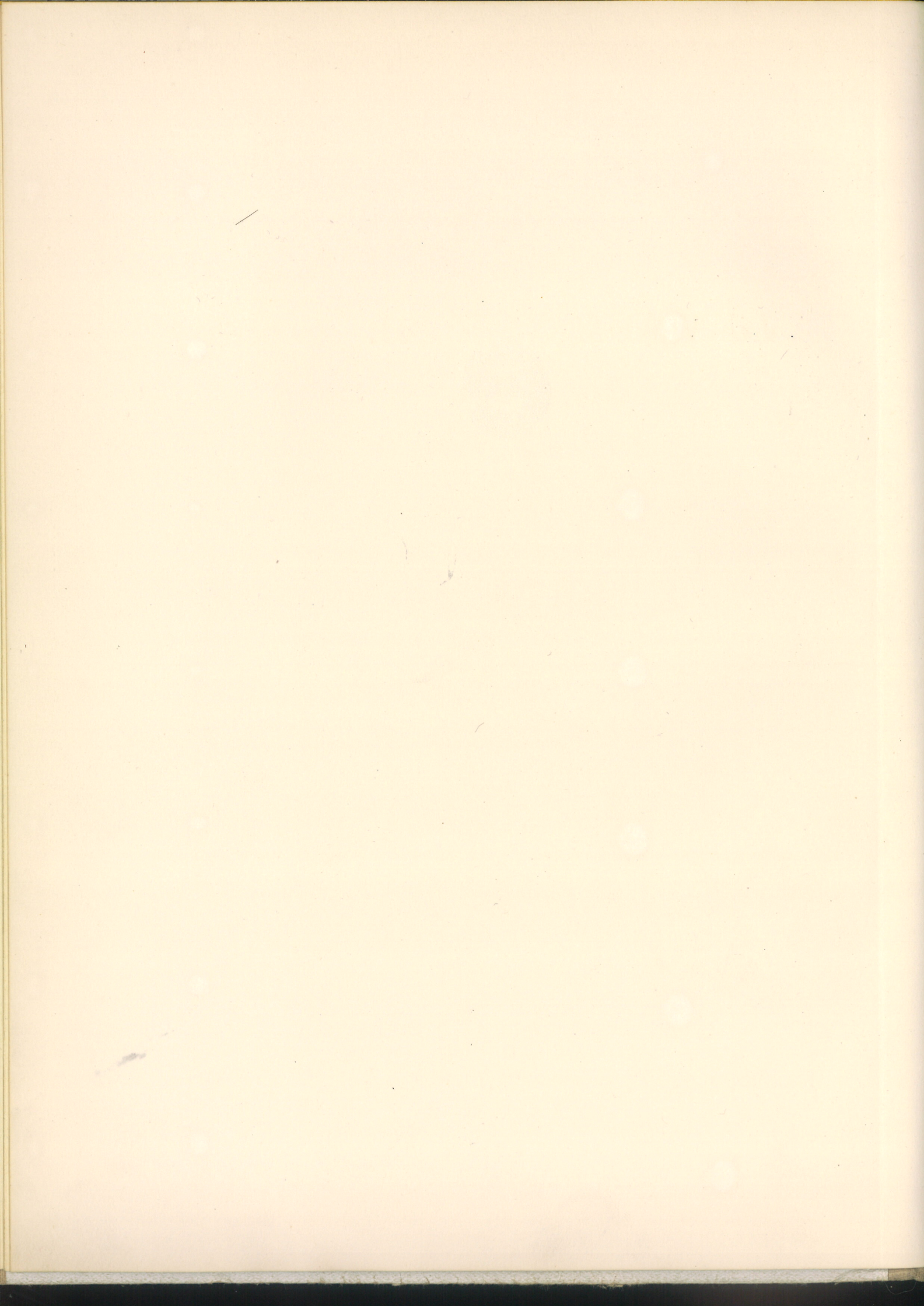

Narozen r. 1925, vyrostl záhy. Vyšel z obvyklého poměru na horšovotýnsku, avšak z vážené rodiny. Po předběžných studiích na místní obecné škole upsal ho otec na vyhlášený ústav. Absolvovav, vyšvihl se vlastní pílí až do stověžaté Prahy, Matičky měst, která byla pro něho překvapením. Upoutalo ho zvláště panorama se snivou Daliborkou vpravo, k níž se víže pověst o kriminále. Byl to český zeman, kterého naučila nouze housti. Od té doby jsme národem muzikantů, zvláště Smetana, jenž napsal několik kusů a divadel, které se do dnes hrají, jako je „Proč bychom se netěšili“ a „Když nám pámbu zdravídá“

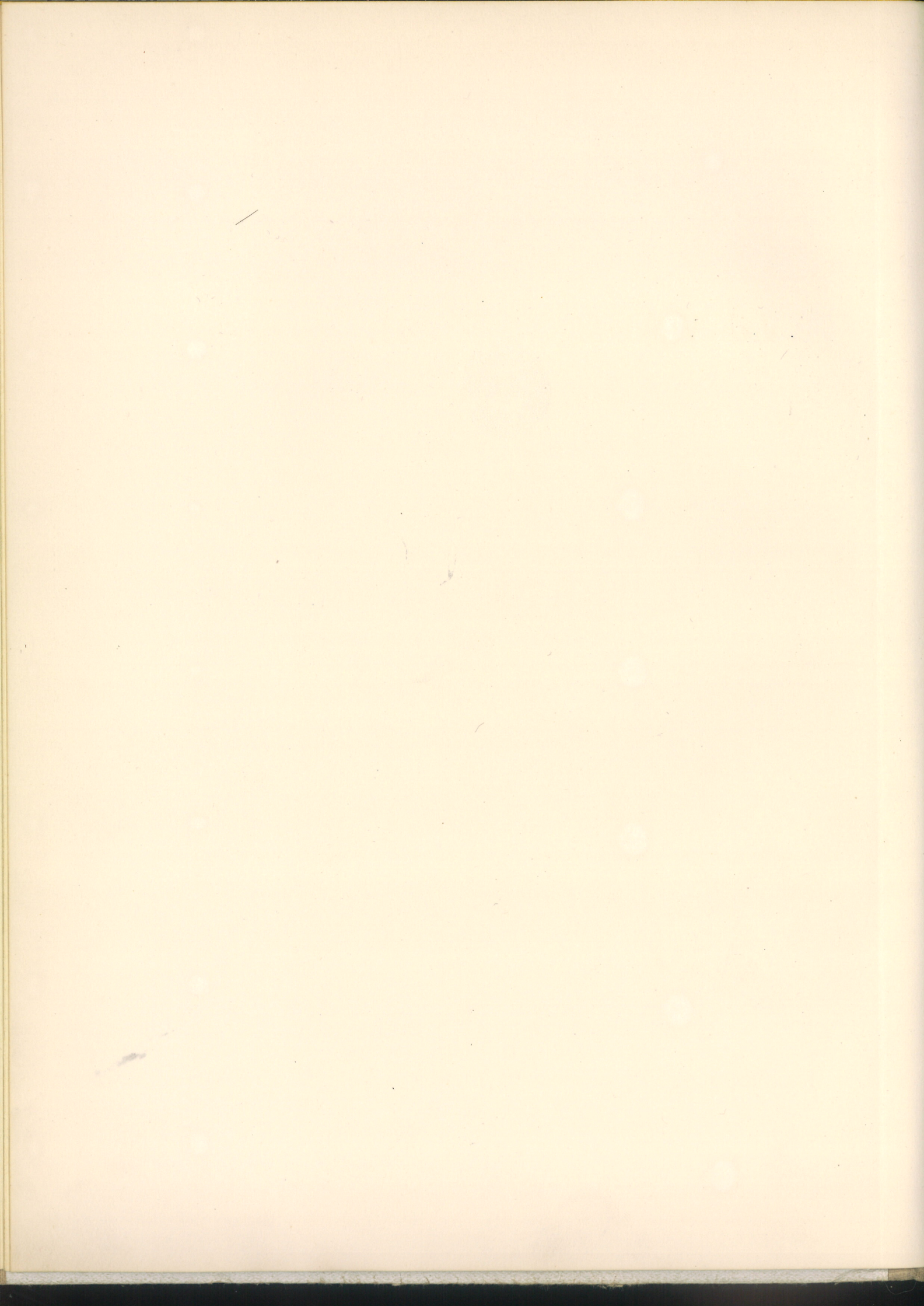
Arne Smrček v „Pobezkydském silničáři“:

Spisovatel sporadicky striktně řeší somniferní sujet, který je supri-si sui generis.

e

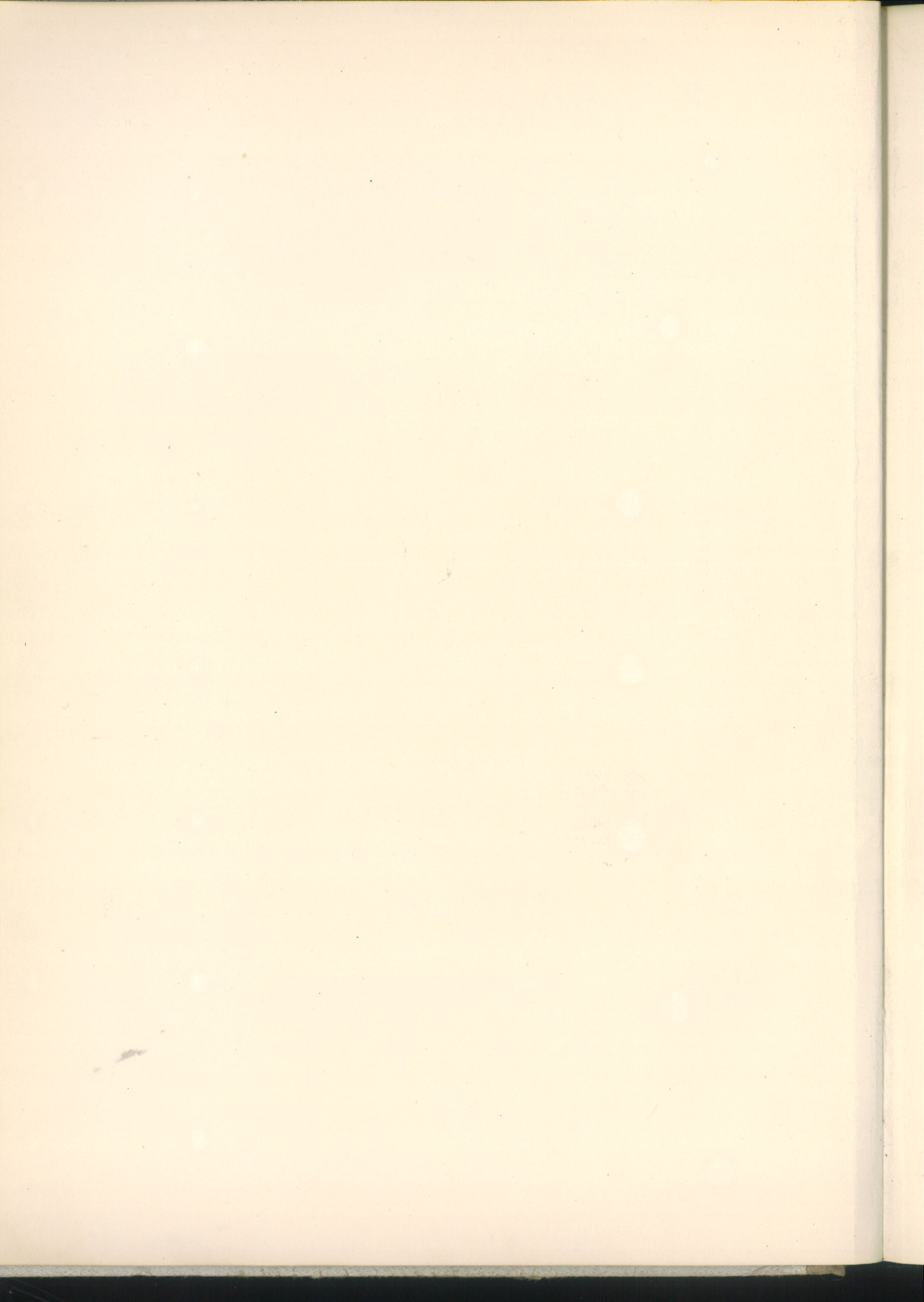
JAK VRATISLAV NEKOUPIL DEJVICE

Jiří Kalousek
Yak Vratislav
mekoupil Dejvice

Edice e Praha

1870
The
of
the
the
the
the

*Milované Kateřině
k narozeninám,
poněvadž je má jistě
na 1. máje,
věnuje autor.
1. května 1949.*

Kudlán spí, máje klavír vlořenu mezi
druhou a třetí stránku úředního listu v ru-
bričce pro obchod a živnosti. Spí v úředních ho-
dinách!

Pohlédneme-li mu přes rameno, ale prosím,
jén tiše, po špičkách, abychom ho nezbudili, spa-
síme na dotyčné třetí stránce věstníku úřední
vyhlášku. Téměř každé čtvrté slovo je podtrže-
no červenou tuškou značky „gold star“, jaluých
se mívá na našich úřadech, misty lze spatřiti
různě se křižující šipky a připomínky. Proto,
milá čtenářko, měj chvilu strpení a přečti si, což
sam píše. Jisté jde o něco závažného. Já zatím
půjdu hlídat ke dveřím, kdyby někdo šel. Moh-
li bychom z toho mít nepříjemnosti, neřku-
li popotahování, protože na sociálním oddě-
lení MNV v Dejvicích nemáme vlastně vů-
bec co pohledávat.

PYLNÉ

nedostí přesně permilováno
nonkalkulaci na věci!

188

Vánoční přídavek na koně.

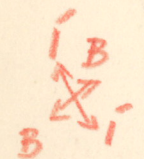
Podle § 18. vl. n. pro z. Č. o ú. mezd ze d. 14. II. 1894, čl. 6/III. č. podl. zák. c. k. ř. ra. J. M. C. Fr. J. od. pod. bodem C.

li

PRACUJE-LI ZAMĚSTNANEC V ZAMĚSTNÁNÍ POD BODEM B), A TO STÁLE A DOPOSUD, MÁ NÁROK NA POMĚRNOU VÝŠI PŘÍSPĚVKU NA KONĚ, JENŽ BY MU JINAK NEPŘÍSLUŠEL.

$1d = \frac{4Fv}{6.S} = ?$
 $= \text{min } 4$

ZAMĚSTNANCI, VEDENÍ POD BODEM Š) V JINÉM STAVU, NEŽ JE TENTO, MAJÍ NÁROK NA JEDEN KALENDÁŘNÍ DEN, PRACUJÍ-LI POD ZORNÝM ÚHLEM BODU F) PLNOU PRACOVNÍ DOBU (TÝDENNÍ), ČÍMŽ SE PODLE 1. ODS. ROZUMÍ 48 hodin NEBO 42 hodin; POTOM JE VŠAK TŘEBA ZAPOČÍTATI TAKÉ ČAS, STRÁVENÝ POVINNOU ŠKOLNÍ DOCHAŽKOU, NEMOCÍ NEBO NA KOUPI.

$\frac{4 [P]}{200} = \frac{1. - 15. XII}{200} - \frac{15 P}{200}$
 $= 00 - 5P$
 $00 = +5P$

a) ZAMĚSTNANCI, KTEŘÍ MEZI 1. A 15. XII. ZAMEŠKALI, MAJÍ NÁROK PODSTATNĚ NIŽŠÍ.

b) KDO ZAMEŠKAL PO 9. X., POZBÝVÁ NÁROKU O 1/200 ZA KAŽDOU PRACOVNÍ HODINU A ODEČTOU SE MU 3/8.

$\frac{9x}{200} - \frac{3}{8} =$
= "pozbyvá nároku"

c) KDO ZAMEŠKAL ÚMYSLNĚ BEZ ZÁVAŽNÉHO DŮVODU A OMLUVY, POZBÝVÁ NÁROKU NA 1/8 PŮVODNÍ VÝŠE. !

d) JESTLIŽE ZAMEŠKAL PO 9. III. 1933, A ČINÍ-LI TO 7 dní VĚTNĚ SOBOTY, ZTRÁCÍ ÚPLNĚ NÁROK NA ZAMĚSTNAVATELE A ZAMEŠKANÉ HODINY.

g) JESTLIŽE ZAMĚSTNANEC NEZAMEŠKAL A PŘESTO MU BYLY STRŽENY 3/8, ODCÍTA SE POUZE 1/8,

dostí melogické

9

Kda úplně, měli proč!

hana Kuzdenka zdra. i. Prava;

ALE ZTRACÍ NAŘOK NA KONĚ VLIVEM ZAMĚSTNAVATELE.

PTAJÍ SE NAŠ DOMOVNÍCI, JAKÝ JE JEJICH NAŘOK NA VÝCHOVNÉ PRO JEDNOHO KONĚ VE VÍCEČLENNÉ RODINĚ NEŽ TŘI.

oplati

chachá ČLOVĚK, KTERÝ SE STARÁ O KONĚ JAKO VEDLEJŠÍ ZAMĚSTNÁNÍ MIMO DOMOVNICTVÍ, MÁ NAŘOK VE VÝŠI 20% JAKO V R. 1913 ZA ÚKLID DOMU A PRÁCE NEDOMOVNICKÉ, ALE NEJVÝŠE JAKO LONI. NEMŮŽE PROTO SUMA PŘEKROČIT MEZE, ALE MŮŽE, JAK STANOVÍ ČL. 38. v. n. z. d. ok. JE PŘEKROČIT A DOSTATI TOTO NA KONĚ. AVŠAK PODLE ODS. 2. TĚHOŽ O CENOVÝCH PŘEDPÍSECH A ODMĚNÁCH, NEMŮŽE TATO ZA DÍTĚ PŘEKROČIT JEDNOHO DOMOVNÍKA.

1913

co to je přech? měni

ne!

DALE PATŘÍ NAŘOK TĚŽ DOM. DĚLNÍKŮM, POKUD PRACUJÍ DOMA, A TO NEJVÝŠE SAMI VĚTNĚ ROD. PŘÍSLUŠNÍKŮ, A TO OD TOHO DNE. → ano!

1 + 7%

DOMAČTÍ DĚLNÍCI, PRACUJÍCÍ ZAJEDNO S CIZINCI, DOSTANOU PŘÍDAVEK JEDNOHO PODNIKATELE ZDARMA + 7% HRUBÉ PRACOVNÍ ODMĚNY, ALE NEJVÝŠE TO MŮŽE ZA SE BÝTI OD 1. VII. NA JEDNOHO KONĚ, A* JE DOSAŽITELNÝ BEZ PŘÍPLATKŮ, KTERÉ DOSÁHLI JIŽ PŘED TÍMTO.

ovšem je-li!

DOM. DĚLNÍKŮM, KTERÍ PRACUJÍ U KONÍ TĚŽ MIMO ZÁVODY, ZVYŠUJE SE PŘÍDAVEK NA KAŽDÉHO VZHLIDEM K POJIŠTĚNÍ TOHOTO PODLE POMĚRU DOSAŽENÉHO KE SKUTEČNÉMU, AVŠAK JEN PRO NEMOC ONOHO, TAKŽE ANI NE MOC NESNIŽUJE TENTO.

PRO URČENÍ VÝŠE JE ROZHODNÝ VĚK KOŇŮV, A TO NIKOLI V ROK NAROZENÍ TĚHOŽ, ANI V DEN ÚMRTÍ, ALE NAOPAK V DEN SPLATNOSTI TOHOTO. ? klerehoto?

* kdurarniti

ZEMSK. NAŘO. VÝBO. V ČEC.

blabí-li děž pro nepřechas?

jak vidět, těžký je život úředníka.

Zbývajícího času využíjeme k prohlídce kanceláře. Zařízení je veskrze prosté, aby tak odpovídalo lidovému zřízení. Skládá se z psacího stolu, pana Kudlána, proutěné židle s polštářkem, plivátka a čtyři stěn. Jedinou ordoitou místností je obrátek s národním obsahem, takže ani sen tu není zbůhdarma, neboť apeluje na příchozí stranu, nikoli svými malými rozměry, ale obsahem, který jest velký.

Znágorňuje horu Šíp, čímž autor díla nekompromisně dává na jevo, že se jedná o naši rodnou vlast.* Dále tam vidíme rozložitý javor s lípovým listím, pod nímž se schovává mnoho lidí, tvářících se smušně, až zavile, neboť venku prší, což je vidět z toho, že na obloze se klene duha. — Vpředu poznáváme Jana Amose Komenského, jemuž se rovná něco učel a jde nám tak příkladem pile, ačkoliv je stár. Vedle něho se seděl mistr Jan Žižka**, vzadu pak stojí dva páni, což jsme se o nich mluvili a M. Aleš jim něco říká. Tatiček Masaryk mává rasolessi, aby se v sí slotě aspoň trochu zahřál*** zatím co král železný a zlatý† na něho kouká. Václav Vydra st.†† sež.

* zemi českou

** neboť jest zima

*** neboť jest zima

† Otakar II., nar. 2. ledna; padl l.p. na poli moravském, kde tekla krev čes. proudem a tak zahynul.

†† Otec V. Vydry ml.

Nejdále vzadu cvičí někdo na větráku. Balo by se
soudit na M. Tyrše.* Děšť však vřejně nevádí
Přemyslu Oráči, který medvá a oře na liše či nivě
dědičné, aby bylo co do huby.

za Řípem stojí velký stařec s roztářenýma
rukama a volá: „Vidím město velké, které str-
dím a medem oklívá!“, čímž myslí asi Prahu,
která se rozkládá hned pod Řípem, a tak není
divu, že ji vidí. V Prare se byčí Hradčana, odkud
právě skáče na smrt odsouzený a bledý Šeník nahibe-
le věruého Horymíra, dotyčenému starci, což jest bu-
praotec Sv. Čech nebo vědma Libuše, její měla taky
vidění, přímo za košili, zdošenou svérážem, aby
pak pádil k Neumětelům, kde zahyne na zápal
plic. Pod obrázkem se píše ozdobným písmem, že
jsme byli a že budem, a že to je majetek MNV. —

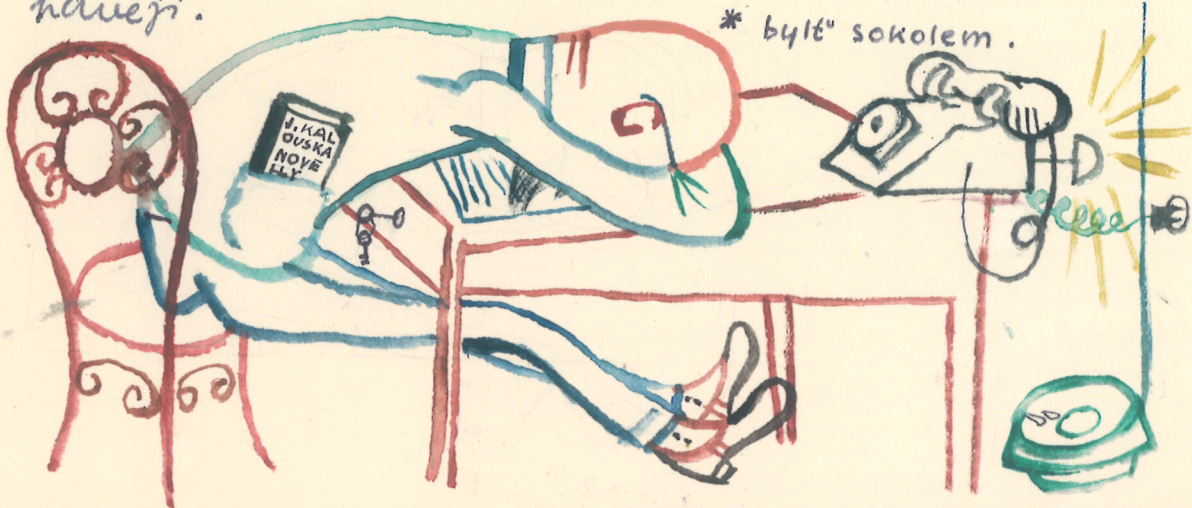
na protější stěně visí

Tklivé ticho úřední místnosti pro-
řizlo zvonění telefonu.

a nyní rychle od-
tud, než se Kudlán probudí.

Telefon zazvo-
nil po druhé, tentokrát silněji a jaksi nalé-
havěji.

* bytí sokolem.

"Pomoc!", zamumlal hlas do telefonu, před-
pokládaje, že dojde cíle.

"Haló!" ozávalo se sluchátko naivně.

"Pravím, pomoc!" opáčil hlas.

"Jo, pomoc, to je jiná - a jedná se o prv-
ní nebo o Marshallův plán, či dokonce..."

"Šmarjá, pomoc, neb jde o moc!" pro-
hlásil první hlas, trvaje tvrdošijně na svém.

"To se topíte?"

"Prosim, ber lepace", rozlobil se tele-
fon, ař mu rozčilením vypadlo g, "tady koupil,
Dejnice!"

"To nejde -" domnívalo se sluchátko.

"Tak halóó, člověče, vo čem vedete ho-
vor? Tady koupil, Dejnice, rozumíte?"

"Rozumím, rozumím, ale kdo je koupil
a co s nima bude dělat?"

"Ne, ne", zanařikal zoufale telefon,
"to já sám jsem koupil, řeznictví a uředářství, a
potřebuju pomoc -" trval na svém. Byl však
přerušen uprostřed věty.

"Tak vy jste koupil řeznictví, no dobrá,

gratuluju, ale teď se musíte starat sám, proč bych vám měl proona já pomáhat? Párky stejně neumím a maso jak by smet'. Neměl jste lupovat zajíce v pysli!"

"Tak buďte, já jsem žádnýho zajíce nekoupil, protože bílý maso nevedu a pak to nemám ani zapotřebí!"

"No dobře, tak jste tedy nekoupil zajíce, alebrž řeznictví - ale někdo jiný koupil ty Dejvice - a teď mi říkáte, co já s tím mám společného!"

"Bóže, to je vsmysl, nikdo žádný Dejvice nekoupil...."

"No tak vidíte, šašku jeden, proč teda lžete? Mně to bylo hned divný!"

"Člověče, tady Vratislav koupil, Vítězný náměstí!"

"Tak my už začínáte zas? Dejte si pozor! Kdo je u vás člověk? Tady je ouřad - rozuměno? - a von teda Vratislav koupil Vítězný náměstí, že jo, a co takhle Karlák, na to už neměl, co? Dělejte si Kašpárky z něčeho jinýho, já do toho nevidím - a i kdyby, tak žádnýho Vratislava neznám, protože jsem úředník a nechodím mezi lidi - a navíc jsem sirotek od útlého mládí...."

Hlas vpade zoufale sluchátku do řeči:

"Přijďte rychle sem, na kolech vás posílám, to je vážná věc - je třeba zakročit, dyk ne-

může být daleko, ještě před chvílí tady byl!"

"A kdo, Kratislav?"

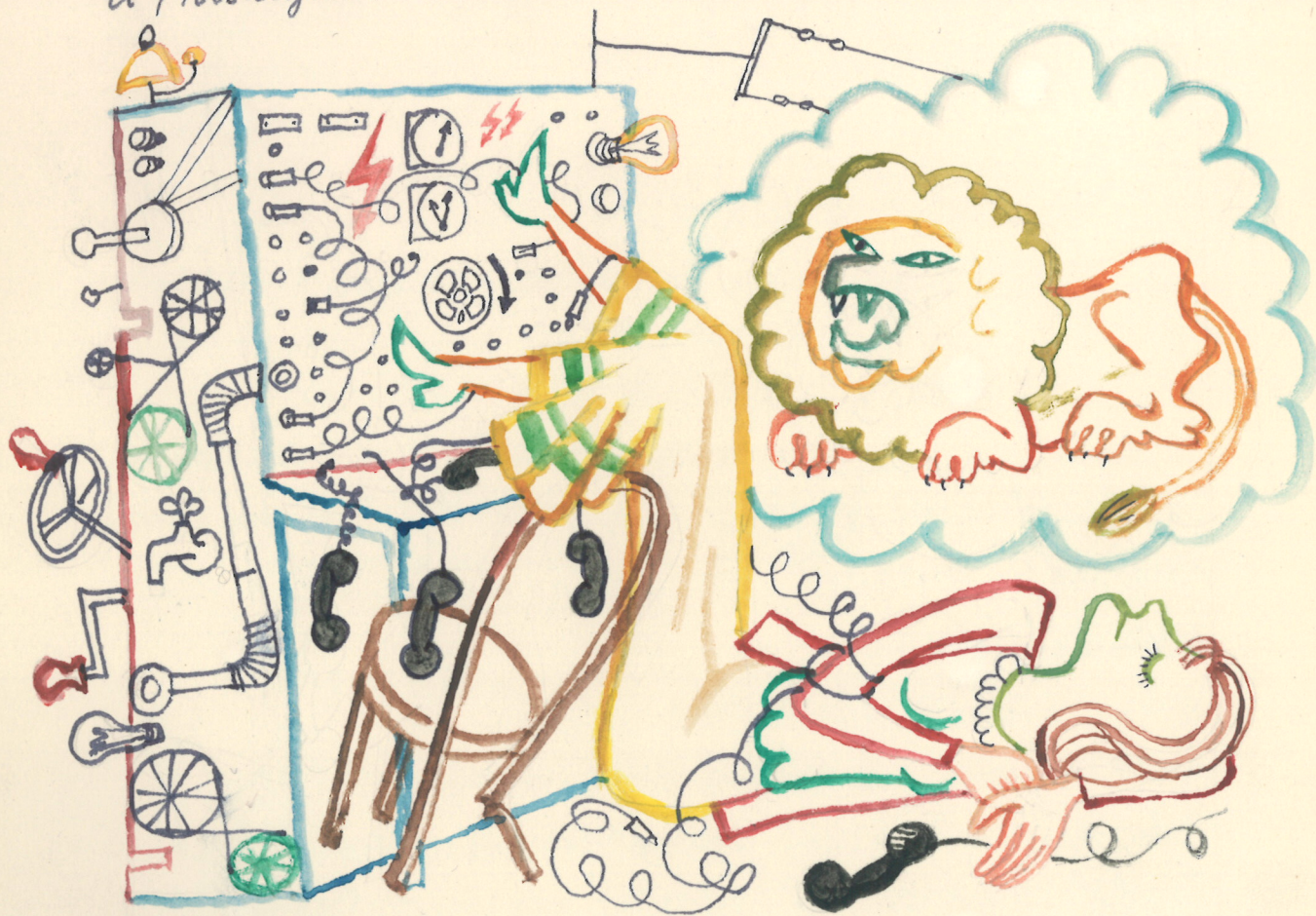
"Ale ne, bože, my se supej - přece lev, a sed' je pryč - ten lump jeden, ať já ho do-
stanu, já mu to!"

"Aha, lev, tak to jo", zapochyboval úřednický hlas, "vůn teda jako Kratislav kou-
pil Dejvice, vám modal to náměstí nebo co, že
jo, a pak utek a poslal na vás lva a ... a vi-
bec, jestli voláte jako Bohnice, tak to tady není,
to musíte"

"Krucinál, žáduj Bohnice, nechte si
by urážky a buďte na stranu slušnej, my vole
úřední, my - my bystokrate, já chci jen svůj a my
ste sady vod toho - to ste někný strážcové po-
řádku - pošlete sem nálej policajty, česníky, voj-
sko, SNB, prostě všechno, ale hlavně ano, - vůn
ten pacholek, já ho dobře viděl, utíkal nahoru
ke stavbě novj pošty a -"

V tento kritický okamžik bylo spoje-
ní přerušeno. Slečna v telefonní centrále, kte-
rá z pilnosti odposlouchávala rozhovory, se v
tu chvíli polekala natolik, že ztratila duševní
rovnováhu a než jí opět našla, padla do malob-
činně násilně ukončila slibně se rozvíjející di-

alog. Uvědomila si totiž, že v projektované poštovní budově je plánována i nová centrála, kde jí bude sloužit, proč se lou, k této budově předcích hroz-
 ně bála, neb jsou velice mištní a mnoho se odvá-
 ži, riskující. - Mimo to neměla ve zvyku se bránit.

Kudlán si po rozhovoru zamnul ruce, čímž dal na jevo svou spokojenost nad tím, že není blázen jako četní jiní, načež se opět za-
 hrabal do spousty úředních papírů, hledaje přečtenou nit, ale marně. Spánek se nedosta-
 roval. Rozmýšlen na nejvyšší míru, sáhl do pra-
 vé kapsy pro knihu novel, aby se jál uřadovat.

Dejnice byly na molou.

Před krámem řezníka Vratislava stál do-
tyčený a davy, zatím malé.

Stál a tránil se zle.

Bylo vidět, že něco nší ve vzduchu.
Viselo to dosti vysoko, a protože bylo již po dva
dny dosti mlhavo, málo kdo, téměř nikdo nepo-
znamal, o čem běží.

Vratislav stál.

V levé ruce kolečku, v pravé te-
lefonní sluchátko, jak v rozčilení ryběhl; na
hlavě nic, jen oči, sevřené do nemožnosti.

Davy, zatím malé, rostly.

Davy hrozivě rostly.

Od ucha k uchu nesla
se zpráva: Vítí se na mitce.

Lidé se srovnávali!
„Kde je můj lev a selhyra?“ naráikal
a volal Vratislav, jakoby z dálky.

kam se ztratil
můj "lev" ?

Davy zatím zapl-
nily náměstí do posled-
ního místečka, od hodin
až na Ružek, od Riviéry
po Bajkal; byla sobota
a blížilo se k jídné. Nik-
do neměl naspěch. Koneč-
ně, jakýpak spěch, stejně
tramvaje nejíždí, provoz
je zastaven.

Tramvajáci z dlouhé
chvilky, a aby lépe viděli,
běhali po střeších sných
vorů, mnozí se koupali na
kladkách.

Nic se však nedělo. Jen na Dejnické sídce
byl z davu vyproštěn polomrtvý dědeček, který
na otázky, proč tam leze a jestli má rozum, odpo-
vídal stereotypně: "Prosím vás, dobrý muži, kde
mám přisednout na čtyřku?". Hned vedle v pa-
sáži se pral Spartán se sláristou. Nemohli se shod-
nout, co to nší ve vzduchu. Spartán tvrdil, že by
to mohl docela dobře být gól. Slarista pravil, že
to je naprosto neopodstatněné tvrzení a že by se
saky nemusel hned chlubit, a uhodil spartána
nejprve rukou a posléze i nýhlední špičící.

Z Teronské ulice ojíval se zpěv: Éleno, mo-
me, éleno, negari seno zéleno.

"Tak kde je ten les?" zařval Vratislav, ne-
dbaje již "ani spisovného jazyka."

Davy se nejprve jen divily, jak se někdo
může ptát po nějakém lese, když tady něco visí ve
vzduchu. Ale když se volání neustále opakovalo, zby-
štily pozorovat, nedávající to však na jivo. Uvěšovaly
bodiého živorůžka slovy: "ale no - dyk to -", tuší-
ce nenormálnost.

"Ještě před polednem tu byl!"

"No, třeba se vrátí", pravily Davy a
podaly Pepíkovi Fimelu odklon k panu radovi,
aby poradil. Ale pan rada byl rovnou v Pardub-
licích, a kde není rady, není ani pomoci. Ani
pan lékařník nepomohl, ačkoliv přišel. Pouká-
zal pouze na tmavé řeznictví a řekl, že tam ne-
chodí slunce, a proto by tam měl chodit on, ne-
bot všichni lékaři v okolí měli rovnou dovolenou,
ale dokud nebude mít Vratislav, pravil, lepší
párky, bude naschvál chodit na koupi jinam
a přišerně se při těchto slovech zašklebil.

Vratislav byl rozčilen víc a více, nebo
mu slova lékařníková dodala.

"Kde mám lova a sekýru!" zařval o

106.

Soused Modesto Václav byl odvaha
sama. Kešel do krámu, přinesl sekýru a pouká-
zal na ni, myslil, že Vratislava uklidnil.

"To není vlna! Ta je vopravdivá!"

zůvil již Kratislav.

Davy, pokud to ještě šlo, houstly, a někteří z toho měli legraci, protože Rezník chtěl neopravdovou.

Ubožák, rozčilovaný manie neodpovědnými výrokem z řad mládeže, již téměř šlehl, takže davy kolem již opět řídly a stahovaly se, aby nedošly úhony, v které měl Kratislav přeměnit, neb byl silný a chlap jako hora bezdvou za 18.

"Kam jste mi dali myšho lva, holoto?" řval z plného hrdla, aniž se krotil, nedbaje ani své židovské pověsti. Nemohl se již více ovládati. Přiskočil k Finklínovi, zákeřně třel ruku o becué šohy zde, bylem samléž, na pijámě 55:-

"Máš lva?" pravil s podivným výrazem kol úst, zdůrazňuje každé písmeno.

"Mám-" zasípá ještě hloupý školák, zatím co matka v pozadí lomila rukama, neboť ho vzal u krku, a obávala se nejhoršího.

"Já to věděl, já se dobře viděl, jak jste mi ho sebral, lum-

ke zlodějská", lhal ěruík, ačkoli ho neviděl, "to s tebou poroste, protože tě měli doma obýbat, dokud jsi nechtěl do školy, mizevo!", a myslil, že se uklidvil, avšak naopak.

Zatím matku Fintínovou museli odnést, neboť si zlámalu levou ruku v předloktí.

"Kamus ho dal?" zabíralo náměstím.

"Hodal?" odpověděla ověna za Fintína, který byl k smrti vyhlášen.

"Tak poniš?"

"Já jsem jej koupil již s čítankou, prosím," dušoval se školák a oči mu vylézaly z důlku následkem sevření.

"Tak ty mi budeš lhát, rošťáku?"

"Prosím, ne," pravil Fintín, ale pouze v duchu, neboť jsa škreou, nemyl se sebe ani toho nejmenšího.*

Občané byli částečně vyděšeni, částečně ne, neboť tvrdili to i ono. Někteří přechali, volající po dobrovolných hasičích. Jiní zle hubovali na kerušeho pionosníka a říkali, že by se Fintín jistě lva bál, a jakoby loudavě přechali k domovům, neboť je obcházel hrůza.

lev v Dejvicích. lev se prochází volně po ulicích. Spasťe duši!" neslo se náměstím.

"Kamus ho schoval, poniš pravdu nebo ne? nalíhal Kratislav

* gen. záporu; viz: Orel much nelapá.

„Prosim, ne“, řeklo poplazené dítě, které se nevyznalo v podobné situaci.

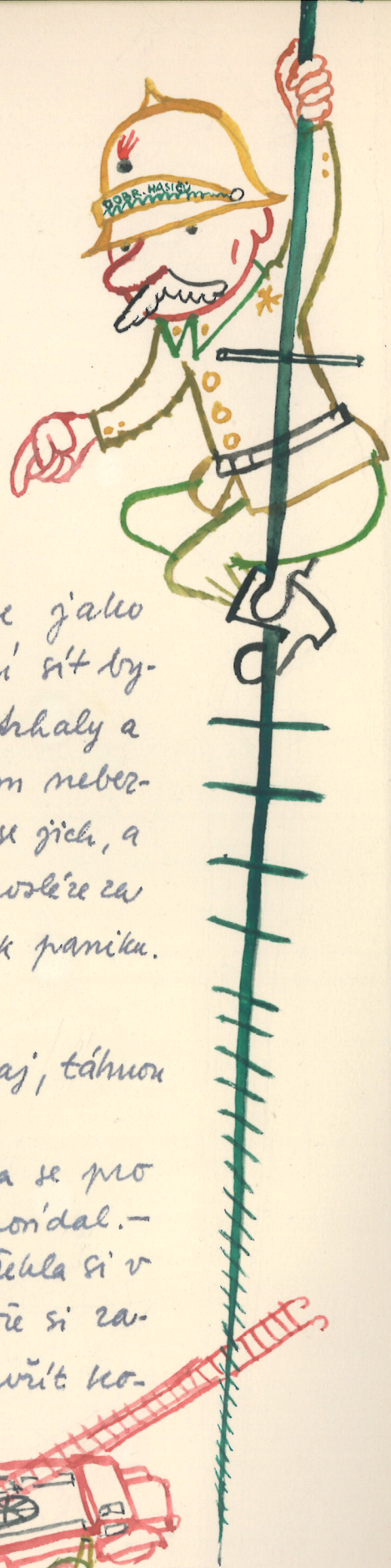
„ Já tě zabiju, ty parchante!“

Ve Fintinovi, lušičím poslední civilizky svého, dosud mladého, života, vzbouřilo se doposud potlačované sebevědomí, a v duchu si uvědomil: Když zemřít, tedy důstojně, at' mají ze mne moji milí rodiče radost.

„ Já tě zabiju, kluku zatracená!“ zvolal na svého Vratislav.

„ Tak si mě zable, zable mě, ale váš táček bude plasit pokutu, heč!“ zvolal Školák a čekal sursičí ránu. V posledním momentu si marně představit, jak bude dávan panem učitelem Oktábcem za vzor třídy a jak bude mít Franta vřeka. A třeba o něm napíše nějaký pan spisovatel i knížku pro vyspělejší mládež do 10 let.*

* stává se tak vydáním této knihy; i když, jak se později ukázalo, nezahynul rukou živnostníka, stává se přece ideálem vši naší odrostlejší mládeže.

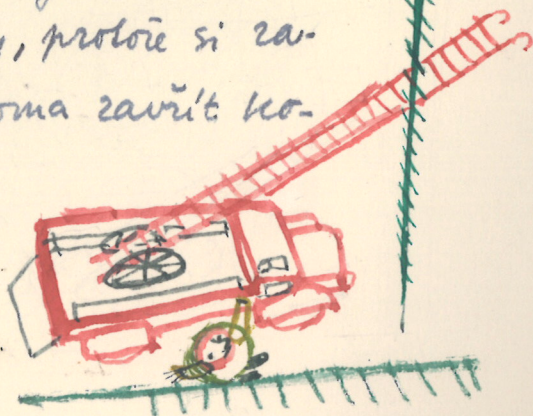
Pochmurná zvěst nesla se jako
holubky do širého okolí. Telefonní síť by-
la nabita rozhovory, ať dráty se bchaly a
rozpuštělé děti, nevědomce o hrozičím nebez-
pečí a jounce bez dozoru, dotýkaly se jich, a
to i na kem spadlych, pykající poslední za
svou lehkovážnost a vysníjice tak paniku.

Črašný most, 1²⁰ hod:

"Šmarjájorek, paní, utíkej, táhnu
sem od Podbalby lvi ze ZOO!"

"Co je to ZOO?" reptala se pro
jistotu paní, ale nikdo jí neodpovídal. —

"Tak už je to lady!" řekla si v
duchu a švihla do osmičky, protože si za-
včas vzpoměla, že zapoměla doma zavřít ko-
houtek vodovodu.

Na strahovských hradbách o půl druhé :

„ Tak už je to tady ! Já to vždycky říkal, ale na mě nikdo nedá, to se rozumí, ale teď at' dělaj, co uměj, já už nemůžu ani ...

„ A co je, pane Houřva, co se děje ? ”

„ No přece vědí, já jim to dycky říkal, teď došlo na můj slova — no, a teď musím, běžet, aby mi to ... ”

Podbaba, Pelclova ul., č.p. 12.; 1.31 hod.

„ zavíte si do otuho, paní, to n'ke von se necejtí, dyž je rozrušenj, to byste měla malér ! ”

Bubeneč, 1.38 hod.

„ Tak už jsou na trojským mostě, a prej zahejbať v'roona sem k nám; a v Dejnicích, tam jich je, to jeden jen to, aby neho ! Já se prostě jen dívám, jak tohle to — no tak s'bohem. ”

Dejnice, 2 hod.:

Občané jsou vzrušeni, obávajíce se mnohého. Matky zavírají děti do horních water, pokud sato jsou na dosah. Muži se ozbrojují.

Nikdo nic neví, každý však tuší!

Ve zbrojnici tvoří dobrovolní hasiči kordony a halaní, aby zakryli obavy z věcí přístích, ač jich je víc jak dost. Velitel sboru, aby jim

dodal odvalu, nylel na složár, kde se obvyčejně suš' mokré hadice. Jednou rukou se pustil, aby jim šel příkladem neohroženosti, pronášeje k nim tato slova:

"Bratři haviči! Nadešla chvíle, kdy ukažeme, že jsme tu. Nebudíte dětinové. Kdo to má to, a jestli ne, ať si to nechá, aby se to plyně neprotahovalo. Protože to se nesmí, to by si měl každý uvědomit, aby nebylo myšlky. To by se u nás to zbytečně zkomplikovalo, což by se protáhlo a důsledek prozatím neruáme, ale je nedotírný. To je, bratři, doufám, každému jasné, že nemáme sordit opak. Neexistuje nějaká úmluva, chlapeci moji, ale domněnka pozoruje pravidlo! Nečekejte ode mne dikarů, které by vše úspěšně protáhly v náš neprospěch. Každý z nás nese odpovědnost za něco živého, než co si myslí, když to ... ne? - čímž to všechno padá!"

Při těchto slovech ukázal pravou rukou na nebesa, jakoby tam bylo něco vidět, ačkoliv ne, při čemž zapoměl, že levou se nedrží uří od začátku svého projevu a zhrabiv kontinuálně se složářem a puzem jsou gravitací* směrem vertikálním dolů, absolvoval volný pád s příslušným zrychlením** až k místu svého dopadu, kde

* Newton

** g půl krát t na druhou.

se rabil o dleřbu. Jeho hrdinného pŕíkladu následoval jeden člen sboru, který stál nejbliře pod stořárem a na kterého bratr velitel spadl.

„... byl navíc zkomplikován nápísem, který se stkvěl vedle berduchého těla. „Sóda musí být“, pravilo se v něm, avšak mrtvého nevrátdiš. — “

„Ne, ne, to je maruý“, pravil Kudlán, když dočetl novelu „Tlačil kamaráda Bradou“ z knížky Jiřího Kalouska, mladého, nadějného autora na poli novel, „to je maruý!“

Horečně otočil list, aby se dal do čtení další novely.

Josef do toho neviděl

Nadčasová povídka

„Vypadá to interesantně“, zamumlal si do vousů a sklonil se nad knižkou.

René Kubeš, rolník z Vokovic, byl odborným učitelem, vzatým na slovo. Učil na škole zpěv a vynikal v něm. Nebylo divu. Měl v kr-

ku platu a často si ho vážil pro případ, že by mu škola nedala vydělat. Občané mu přezdívali „Náš vě-
norský slavík“, neboť jeho matka pocházela z Jičí-
na. Chodil s Mařenkou, co byla Šafařová, a jako
lusk, ale málo. Měla tři bratry. Byli to: nejml-
adší, Jan Prostředník, Láďa a F.A. Palec. Ten byl
jejich kamarád.

Josef byl z Dubí n/s. Říkali mu Josef tak dlou-
ho, až mu to zůstalo.

Prostředník měl přívoz přes Šárku, podšitý
líškou, ne však vlastní minou. Avšak tento
mu nezůstal. Láďa ho bral u úst tak dlouho,
dokud sám nevezal za své. Protože byl skaut, vše-
sali mu na hrob tyto verše: ODEŠEL JSEM NA
VĚČNOST. JDĚTE PO ZNAČKÁCH →. Jeho vlivem
přišel tak Prostředník o chleba a přívoz a živil
se nadále jinak, ponejvíce včeliják. Aby se Láďovi
pomstil, smazával mu ve volných chvílích znač-
ky.

Palec byl naopak po otci přehlivec, ba msti-
vý, po matce měl zimník. Jinak nevyňikal ni-
čím, leč že stál o ženu. Ideálem mu byla Mařen-
ka, která dala více na Kuběše pro jeho krásný
zvuk. A to Palec hnělo. Nohy měla jako smky,
tělo - kmen lotosu. Mimoto byla jediná svého
druhu. — Snažil se je rozvést, seč mohl, aby
pak šel. Bez výsledku. Dráždil je, srousil polo-

pravdy ze všech sil, střílel po Mařence inkoustovými
mi tučkami, aby ji zohýzdil fialovými puntíky, Ku-
beš vlácel blátem „Vokorických lilasů“, podplácel
žáby, aby naschvál neuměli zpěv, leč vše marně.

Ve čtvrtek chodíval Kubeš s Mařenkou
na ryby, neb neměl toho dne Sokol a měl je hro-
zně rád. Hlavně smažené s vejci ve vlastní šťávě.

a tu ve čtvrtek po sv. Augustu přišlo,
co přijít nemělo.

Matka země se chystala pomalu k zim-
nímu spánku. Mařenka a René seděli jak dvě
ovce na břehu a šulili se. — F. A. Palec však ne-
zaháležel.

Na hladině udělala se pojednou kula
a mezi šlahouny objevil se rozsochatý Palec, který
chtěl prár v podobě velké ryby k smrti vydra-
šit. Kubeš se však meralekl a zachoval se ryblísky.
Popadl vládu, protože prut mechal sensovrate do-
ma, neboť se dny krátily a slejině ho nosil sebou
jen sak, a praštil Palec do temena, neboť se do-
mníval, že je to jeho mladší bratr.

„Ha!“ zařval Palec v Pánu, ale to již
pro něm bylo veľa.

Nic netušící prár milenců se pak zve-
dl, protože Kubeš musel k vlaku.

Za čtrnáct dní od této události, vyplaval

Palec u libeňského jezra a v tolesterské sevřených ústech bylo vidět trávu a němou obžalobu.

Přišli četníci na místo činu a Kubeš se dusoval, neb byl jat. Nebylo mu však dopřáno sluchu, který jest někdy tak cenný.

Zatím Mařenka slehla, označivši Kubeše vrahem svého mládí. Věc se natolik zkomplikovala, že se to doneslo až mezi lidi.

Kubeš, aly se vyhnul porotě, obešel se bez peněz a pravil, že se cítí otcem. Nebylo mu ale věřeno, neboť byl u četníků veden jako necita. —

Přelíčení bylo na hejtmauství. Mařenka držela ... — "

Pod okny úřadu pavěštěla sířina a v rápětí, jako by se přehnal kolem stádo sudokopytníků, quchající před myslivcem.

"To je život, to je život!" zamarškal Kudlán, "nenechaj jednoho chvíli na pokoji, člověk mrova čte, jak Mařenka držela, ale co a proč; to už se nedoví, neboť vod sobo muší vodbíhat. A co se to vlastně děje?"

Přihročí k oknu (neboť pochivný úředník musí vědět mnoho), vyhloní se ven a vidí:

Šíleným tempem žerou se motorisované čety dobrovolných hasičů liduprázdnými ulicemi. Skřipání brzd dává tušit cíl jejich cesty. Zastavují na vítězném náměstí před domem řezníka Vratislava. Kudláčovi přecházejí oči údivem. Nikde v blízkosti nevidět

červeného kohouta. Třeba si jidou pro Aelci do rávodeu kučlyně, pomyslí si, nevěda ničeho o lou, a rozmruzen, že se dal vyrušit od tak poušavého čteu, zavírá okno.

Z auta vystoupil náhradní velitel ha-
sičského sboru, oděný lesklou zbrojí. Opatrně se
rozhlédl, pak důstojně sranil podpadlou a vyhrkl:

„Tak kde máte teda toho lva?“

Vratislav zakoulel očima.

„No myslím, kde jako je ten lev?“

„Co?“ zařval Vratislav, na kterého to
lylo už púliš; krev mu vyhrkla do očí, takře
se mu docela podlily. „Tak ty se mě ptáš, kde
je lev, že jo, tak to já teda nevím, abys věděl,
ty holomku havičská, ale sejrás mě nebudeš,
— su más!“ Při slovech „tu más“ učinil pravou
rukou pohyb, jakoby chtěl veliteli něco dát, a o-
pravdu, než se tento vzpamatoval, zhrabíl vědo-
mí, aby je již více nenalerb a vypustil duši, uci-

div Královskou pádnou pravici na semeni, proti
čemuž i lesklá přílba nebyla nic platná, neboť
mu byla spíše otráson než pokrývkou hlavy.

V havičstou zavládl poplach. Každý
člen družstva byl okamžitě na svém místě. Bedr-
na, známý svou hbitostí, šiml v rukou již ští-
hačku, zatím co ostatní montovali hadici na hy-
drant; zavládl chaos, všechno se zdálo zcela ne-
smyslné, ale každý pobíhal podle předem připra-
veného a nacvičeného plánu sem a tam, a netr-
valo ani minuty a již myšlel z kovového ústí
proud kalné vody.

Ale stalo se, co nikdo nečekal. Proti ne-
usměrněnému proud sekusiny zaměřený do výše,
směrem ke oknům prvního patra, která obýval
pan Damokl, dovršil dílo zkázy. Anděl Damo-
kl, odborný závod pro zpracování trubek, měl
nepěkný zvyk, vyvěšoval v církvi svátky ze
světlo okna meč.* Tím byla míra osudu naplněna.

Mohutný proud vody přerval svou silou
provaz, pontající Damoklov meč k okennímu rá-
mu.

Ozvala se tupá rána.**

Pod okny lidovi zastenal: „Kde je ten-

* Na neštěstí bylo tehdy právě Sv. Avgiáše (viz: Je něco shnilého ve
státě dánském).

** Neboť již drakný čas nebyl broušen.

- můj - l - "

"Umřeli voba", pravil Bedrna a dojatě
obrátil stráci vlak k nebi, aby zjistil, neví-li tam
ještě něco. Potom zatačil oběma očima.

"..... Matěmka držela svědectví" pokračoval Kudlám ve čtení, a před soudnou stolicí vyprávěla takto: Srdce mě táhlo k Palci, ať jsem se divila. Byl to chlap za dvacet se vším všudy, ale není lásky bez odůvodnění, a tak jsem mu odřekla a chodila jsem s Kubešem na zapřenou, a tam jsem mu jednou podlehla.

Proto se Palec s Kubešem nemohli vysát a koukali na sebe křivě. A tak se to stalo. Bylo to ve čtvrtek po sv. Katerině sienské, oholo podle. Kubeš šel do houslí, protože už dvakrát scházel a Palec se na něj, hned jak ho potkal, křivě podíval. Zimník si zapoměl doma, protože měl jen jeden. Neznaje míry (měřičství nikdy neuměl), koukal se velmi zle, kdekomu to bylo nápadné. Dál už nic nevím, jen to,

že Palec poslom doma něco kul. Některí jazyky sor-
dily, že pomsta. Bylo tomu tak.

Věčer jsem byla s Kubešem u vody pod rámin-
kou lovení, zatím co Palec plaval pod vodou
u vili vyhrašení. Ale nevypel s dechem a Ku-
beš ho praštil prknem do terku. Uprvu jsem
myslila, že Palec ze sebe mrtvého jen dělá, ne-
bot umíraje mumlal, ale ne. Kdo Palce po-
noukal, se sullá; údajně pau řídici, protože
nepřál Kubešovi dar boží v hrdle.

Soud jí dal po uvážení za mardu.

Kubeš byl osvobozen, zaujal opět učitel-
ské místo a došel pochvaly. Pilnost byla je-
ho silnou stránkou. Často pak pojímal Ma-
řenku za choť a vzkvétal.

Palec na tom byl huře. Více ho nebylo.

Jan se nejdříve jenom všemu smál, ne-
bot se všechno šajně spunktoval, pak ale

šel do sebe a nic se už nevrátil.

Josef z toho všeho neměl pojem, a protože neměl v ničem prsty, byl zatčen. Aby se vyhnul žaláři, sardil nesmysly, až se mu povedlo."

Kudlán dočetl a otřel si zpotené čelo kapsníkem, který pro každý případ nosil sebou.

"Tahle povídka ale stála za —" pravil, avšak nedověděl. Vytréštil prax, učinil rukou odmítavý pohyb, jako by chtěl říci "ale, ale", obrátil hlavu a oči v sloup, a skončil na spálu.

Jsem si vědom toho, že Káďe pořádné vy-
pravování má končit svatbou a jsem rád, že
nemusím svou členářku v tomto důležitějším
bodu zklamávat.

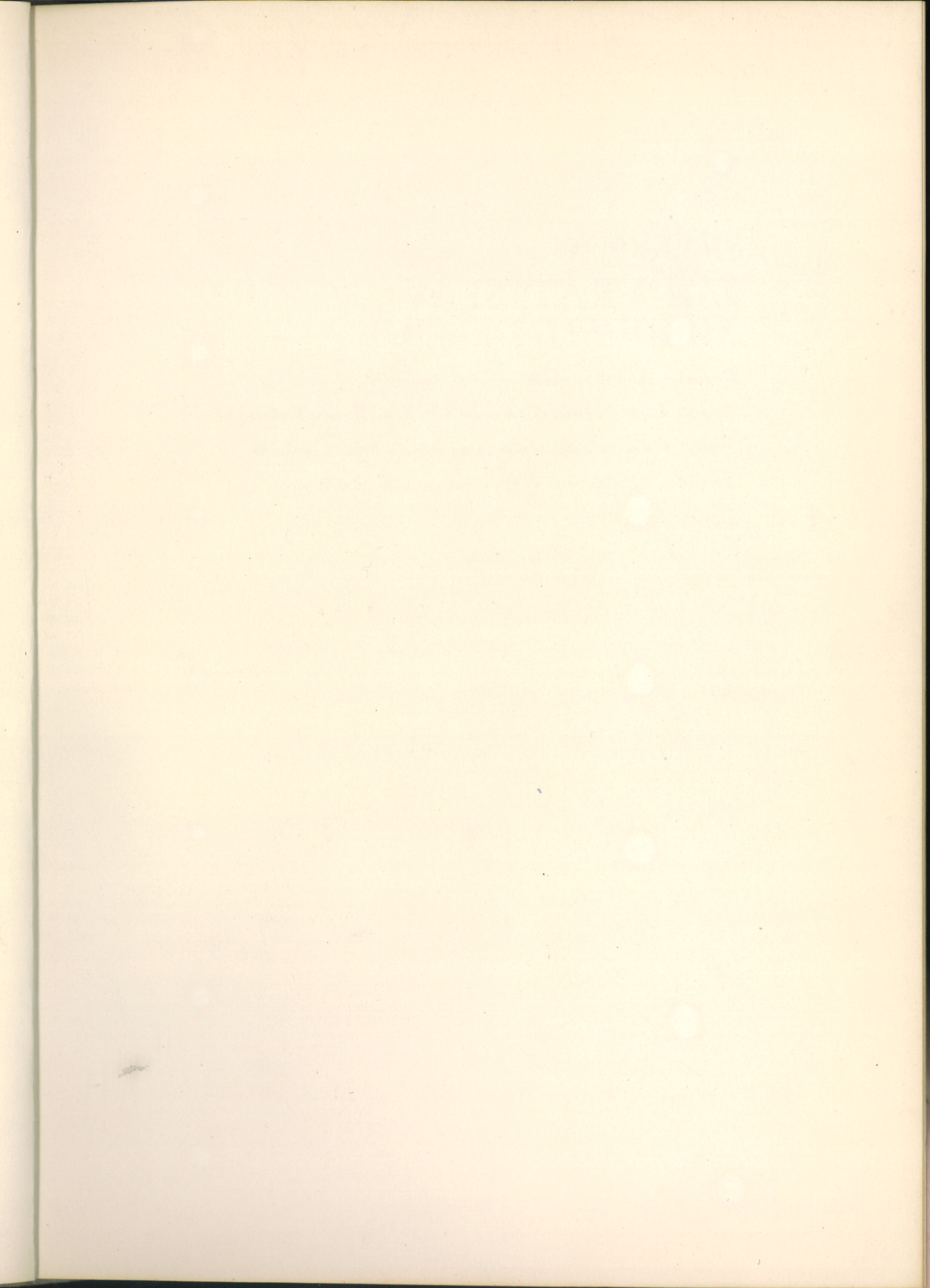
Za krátký čas před se v Hostele svatě Lud-
mily slečna Růža z telefonní centrály šťastně
a bohatě provdala.

A jako vysvětlení bych ještě dodal. Jest-
liže, milovaná členářko, nevíš, o jakého lva
se jednalo, tak se s tím nehap. Nejsi sama, pro-
tože já to nevím taky a neví mi to. A jest-
liže bys přesto nemohla k vůli tomu spát, věz,
že je nanejvýš pravděpodobné, že šlo o řízvičský
znak, který našla rodina Vratislavova po
pohřbu v knihovně, kam ho nešťastně omylem
zařadil mezi písmeno E a P v domnění, že jde

o známou divadelní hru Ilyi Ehrenburga „Lev na náměstí“.

A je-li ti posom nejasné, kdo sedy s tím lvem udikal směrem ke poště, nehap se, protože to si Vratislav, jak se těsně před skonem vyjádřil v úzkém rodinném kruhu, v rozrušení nymyslel.

Nakonec musím pak vyvětkiti, že nebyl očekávané a překvapivé rány osudu, jež postihla našeho V.V. Kudlána, o jehož nemoci ani autor sám nevěděl, vyzněl by závěr tohoto, vpravdě eposu téměř monumentálně, protože dotyčný měl v úmyslu říci: „Tahle povídka sedy stála opravdu za všechny drobné!“, čímž naopak a naprosto nechtěl říci, že by byl jedním z oněch sabotérů, kteří ochraňujíce drobné mince, poškozují národní hospodářství a tramvajový provoz, neboť hodnota jeho drobných nečinila více než tři koruny dvacet.

JIŘÍ KALOUSEK

**JAK VRATISLAV
NEKOUPIL DEJVICE**

Graficky upravil a obálku navrhl Kalousek J.

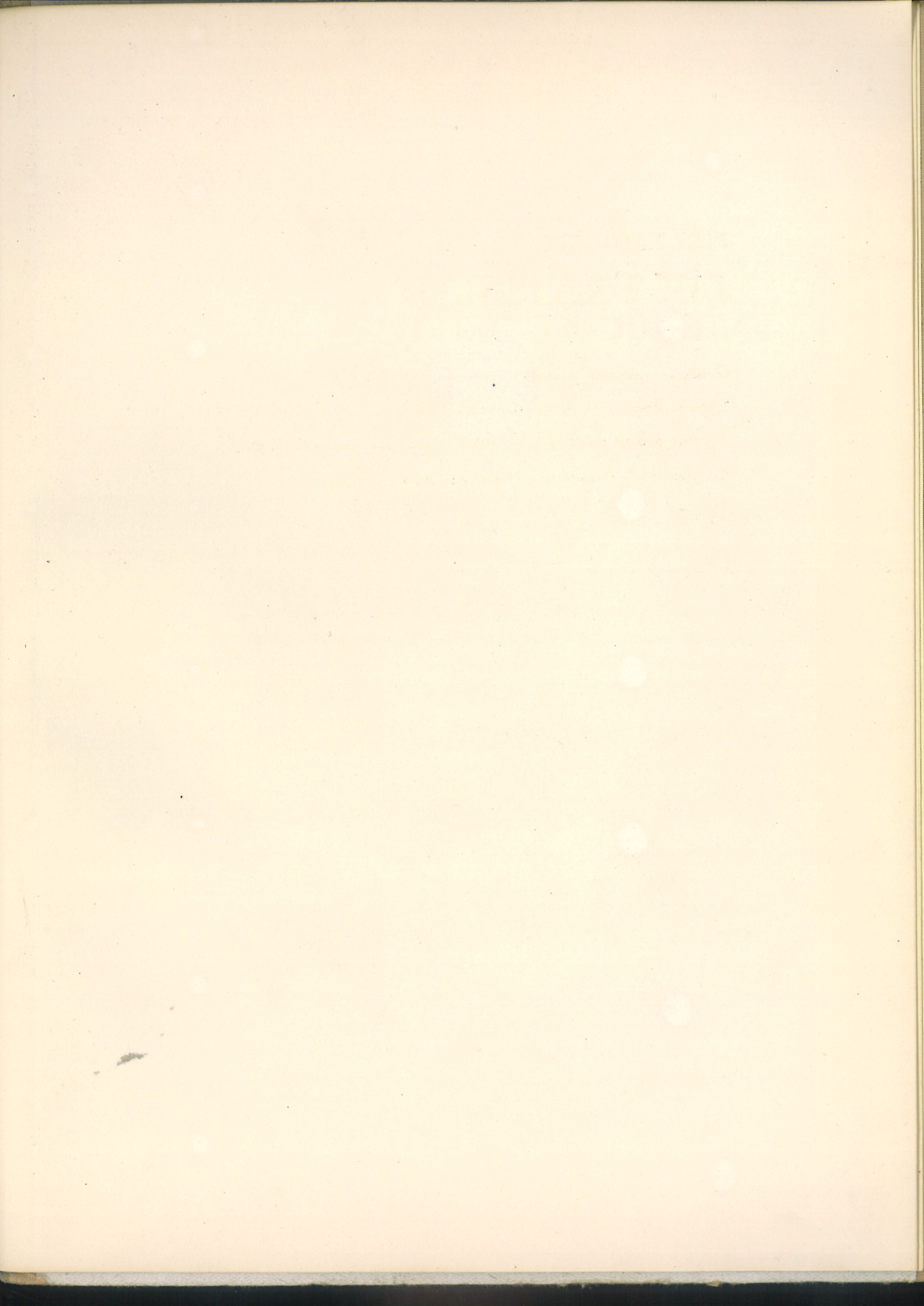
Typem Bodoni vytiskla tiskárna JK n.p., Hradec Králové II

Vydal autor nákladem vlastním jako 1. svazek edice ©

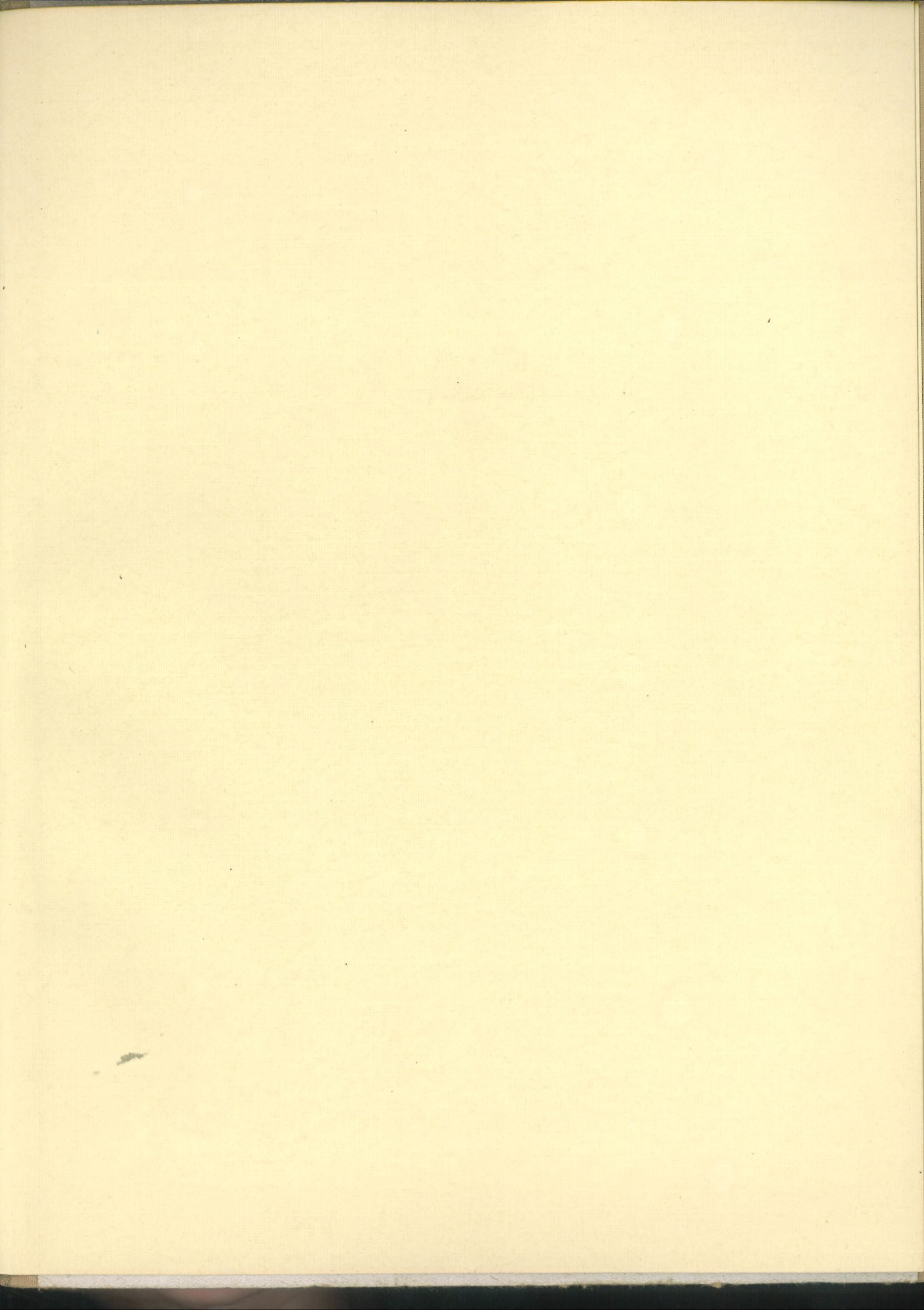
I.vydání: 1 číslovaný výtisk na papíře simili eco

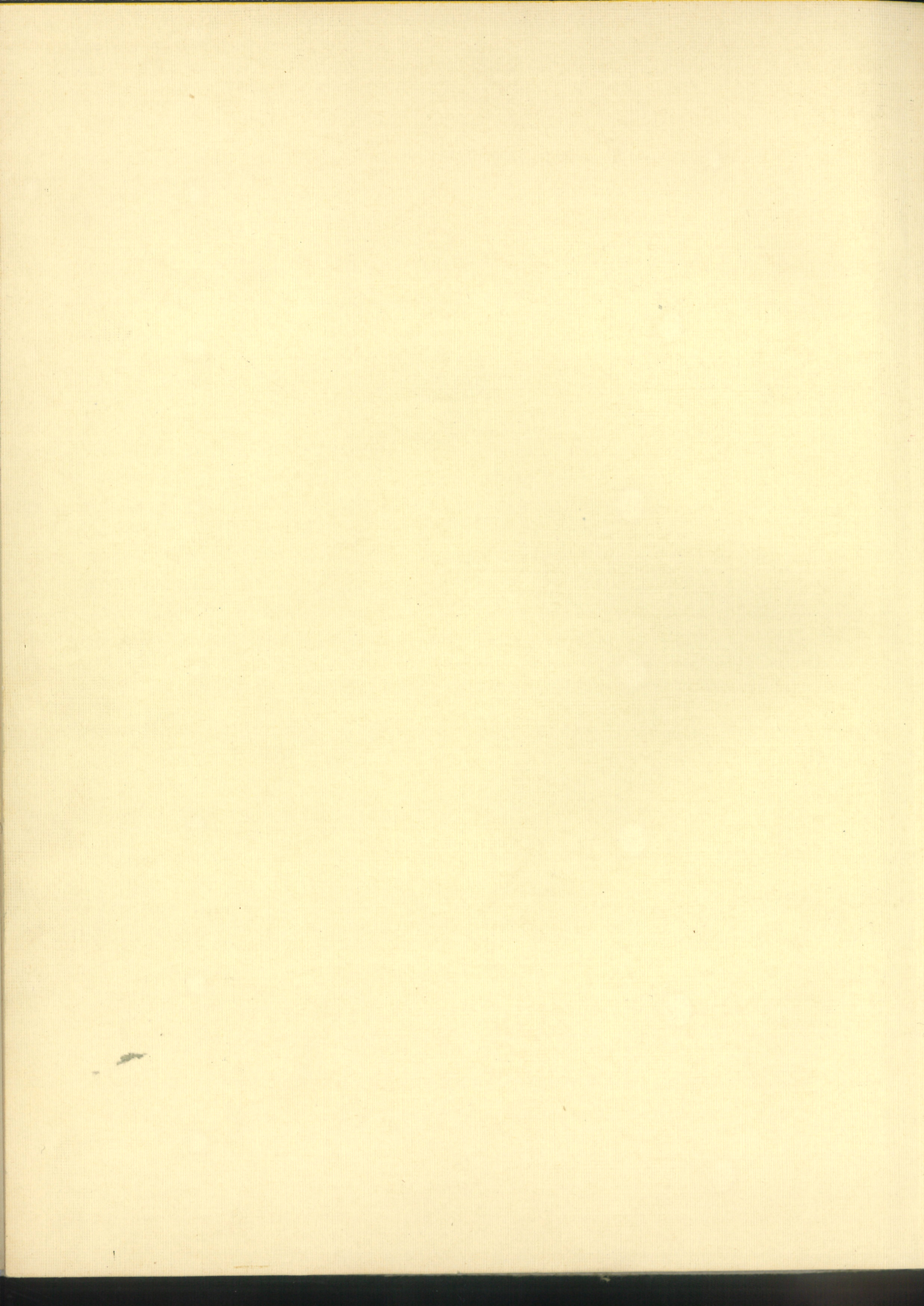
1

1949

e

G.B. Shaw ve Včelařských Listech: Nesmírně zajímavá a jímavá kniha, ani ne tak tím, co spisovatel říká, jako spíše tím co neříká, avšak myslí.

Ludmila Skružerová z Hořova Týna č.p.97:
Toto vydání připomen e surrealismus ,ale v jádru je to jeden z těch kaleidoskopů lidské tragiky. Je to cesta od subjektivismu k splynutí se zástupy, je to pokračující prolnutí tradicí českých duchovních zápasův od rozporů snů a skutečností k synthese a objektivisaci snů i myšlenky k vnitřní krystalisaci problémů a k jejich nezmenitelně zkratkovému zhuštěnému vyjádření

F.Y. Šalda v Mladé Frontě
Abych dlouho nezdržoval, je to žvanec!

Emanuel Užé v Rychlosti:
Skladatel tohoto dílka debutuje avantgardním projevem, od země odpoutaného, k masám se vířícího ducha, vibrujícího v metafysicky odhmotněných a sensitivně zabarvených neznámech duše; projevem nadčasové morálbiující rutinovaným švihem přímo do srdce skepse; projevem neogotickým ve své prapodstatě, synteticky extrahujícím opar reality.

Jacques Calouseque v Memoárech Na Děda: Ten starý chlapík byl živé letory a uměl vyhmátnouti čertovo kopýtko.

Cena brožovaného výtisku rozumí se v Kč.

